

NVE
Postboks 5091 Majorstua
0301 Oslo
nve@nve.no

Saksbeh./tlf.nr.: Lars Størset /906 88 740
Deres ref./Deres dato: Inger Anette Sandvand Dahlen/
Vår ref.: 2023/3287
Vår dato: 08.09.2023

Kabelanlegget Grannes - Madla i Hafrsfjorden

Søknad om bygging av gjerder rundt to muffeanlegg og utbedring av adkomster til muffeanleggene

Innledning

Kabelanlegget mellom Grannes og Madla i Hafrsfjorden i Sola og Stavanger kommuner i Rogaland fylke. Kabelanlegget er en del av forbindelsene mellom Bærheim og Stølaheia (Figur 1) ble etablert av Lyse Elnett i 1986, og overtatt av Statnett 1. januar 2017 som en del av tredje elmarkedspakke. Deler av anlegget tilfredsstiller ikke krav til sikkerhet for 3. person. Statnett søker derfor om å bygge gjerder rundt muffeanleggene i Madla og Grannes.

Figur 1 Transmisjonsnett og regionalnett i Hafrsfjord.

Omsøkte tiltak

Statnett SF søker i henhold til energiloven § 3-1 om konsesjon for bygging av gjerder rundt Madla muffehus og Grannes muffehus. Det søkes også om adkomst til de to anleggene.

Statnett søker med dette, i medhold av oreigningsloven § 2 punkt 19, om tillatelse til ekspropriasjon av nødvendig grunn og rettigheter for å rive, bygge og drive de elektriske anleggene, herunder rettigheter for all nødvendig ferdsel og transport, samt deponering av masser.

Samtidig ber Statnett om at det blir fattet vedtak om forhåndstiltredelse etter oreigningslovens § 25, slik at arbeider med anlegget kan påbegynnes før skjønn er avholdt.

Søknaden berører gjeldende konsesjoner for ledningsanlegg mellom Bærheim og Stølaheia, gitt Lyse Kraft 20.april 1983. Konsesjonen ble overført til Statnett 7. april 2017 (NVE ref: 201006012-29).

Beskrivelse av tiltaket

Anleggene er overtatt fra Lyse Elnett og er nå kategorisert i klasse 3. Statnett planlegger tiltak for å sikre beredskapen ved muffehusene. Slik muffehusene står i dag er det forholdsvis enkelt for uvedkommende å komme seg inn i anleggene.

De to muffehusene (figur 2) er tilknyttet kabelforbindelsen Grannes – Madla, som er del av ledningen mellom Bærheim og Stølaheia.

Figur 2 Bilder av muffehusene ved Madla (venstre) og Grannes (høyre). Bilder tatt fra Google maps.

Gjerde, begge muffehusene

Det søkes om å sette opp gjerder rundt anleggene og tilhørende porter for tilknytning til vei. Gjerdet må plasseres slik at det blir mulig å holde det fritt for vegetasjon i en bredde på 3,5 meter utenfor selve gjerdetraseen.

Adkomst

Grannes

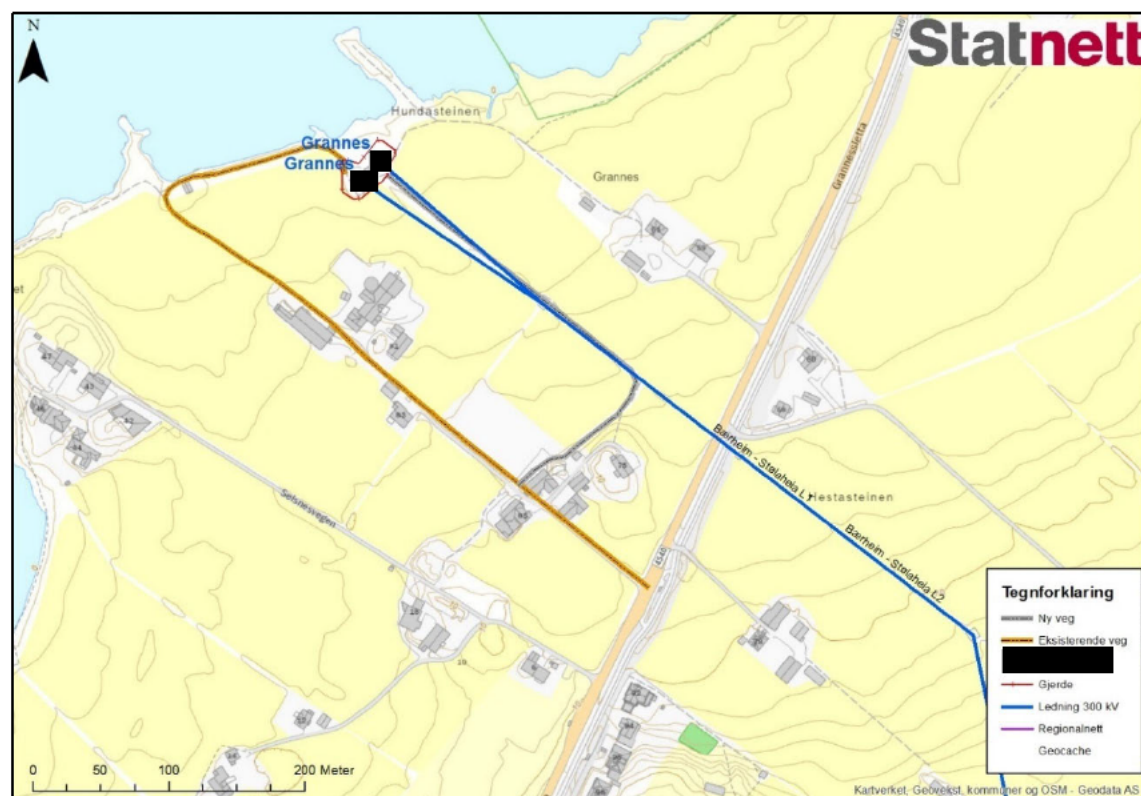
Det er fra tid til annen behov for å få frem utstyr og personell til anlegget. Det går allerede en veg til Grannes muffehus. Vegen går forbi et naust i strandkanten, der det er etablert en betongplate ut mot sjøen (Figur 3). Betongplata ligger nært vannkanten og oversvømmes på høyvann og når det er høye bølger. Det er også en fare for undergraving av plata. Fra naustet til muffehuset har vegen en grei standard. Vegen kan benyttes av driftspersonell i mindre kjøretøy. Det er vurdert til ikke være forsvarlig å benytte denne adkomsten til tyngre kjøretøy uten å utføre forsterkninger i vannkanten, noe som er vurdert som lite

ønskelig i dette området. Kjøring på vegen slik den er i dag kan medføre risiko for skader, og ved svikt under skjøring kan det skje ulykker og utslipp til fjorden. Statnett ønsker ikke å ta denne risikoen.

Figur 3 Kritisk sted på vegen til muffeanlegget, der det er støpt en betongplate mellom nauset og vannkanten.

Det er ønskelig å få etablert en bedre adkomst for større kjøretøy, og det mest aktuelle er å benytte en eksisterende veg som går gjennom et gårdstun og videre til muffehuset (se Figur 4). Denne vegen vil benyttes svært sjelden, og kun ved behov for inntransport av komponenter, materialer og utstyr.

Figur 4 Eksisterende (oransje) og foreslått ny adkomst (grå) for tyngre kjøretøy til muffeanlegget på Grannes. Kablene ut fra muffehusene er ikke tatt med i kartet av beredskapshensyn.

Madla

Frem til i dag har transport til muffehuset gått på en veg fra vest, der det er et viktig friluftsområde. Denne vegen går gjennom et trangt boligområde og den er stengt med bom. Området har forandret seg mye siden muffestasjonen ble bygd, og det utstyret som benyttes for transport har blitt større. Det har ikke vært tinglyst rettigheter til å kjøre på denne vegen fra tidligere eier av muffeanlegget, og det er derfor blitt anlagt turveg og bom der som etter hvert har blitt til hinder for motorisert trafikk.

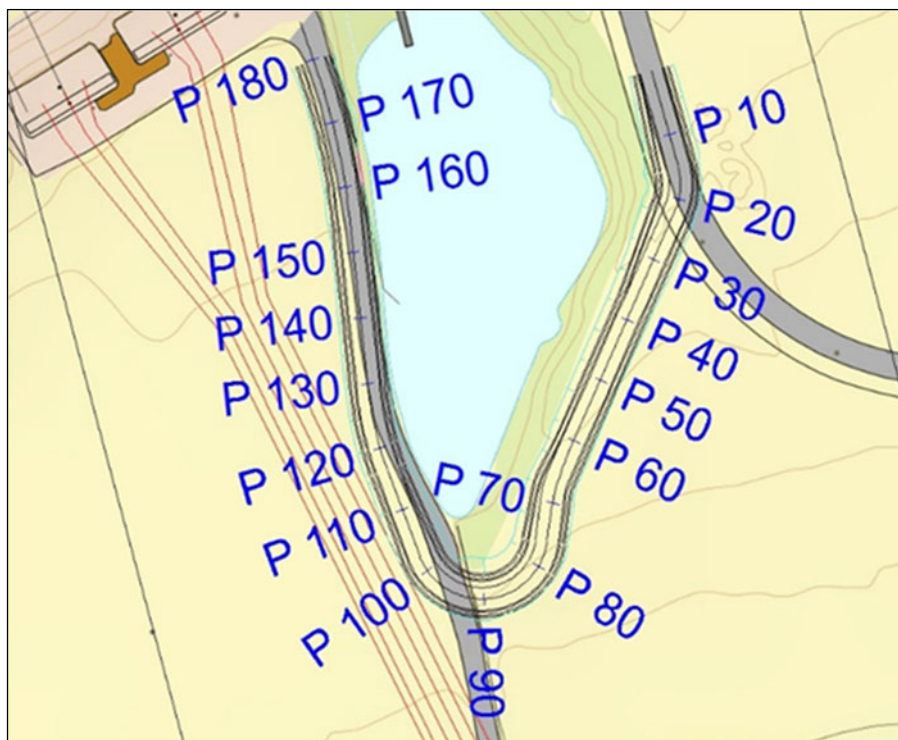
Det er ikke ønskelig at det kjøres på vegen av hensyn til mye gangtrafikk i friluftsområdet. Se kart i Figur 5.

Figur 5 Eksisterende (oransje) og foreslått ny (grå) adkomst til muffeanlegget i Madla. Kablene ut fra muffehusene er ikke tatt med i kartet av beredskapshensyn.

Det søkes om å etablere en kort veg over en strekning på ca. 75 meter over et jorde rundt et skogholt. Dette vil forbinde to eksisterende veger og fjerne behovet for trafikk gjennom friluftsområdet langs fjorden. Kommunen har vært involvert i valg av trasé, og vegen vil også bli realisert i samråd med kommunen. Det er viktig at det tas vare på viktige miljøelementer, bl.a. en trerekke, og overløpet fra dammen må forbedres for å kunne håndtere flommer i forbindelse med ekstremvær.

En ny veg vil gi bedre trafiksikkerhet, bedre tilgjengelighet, og sikre behovet tilknyttet drift og beredskap inkl. utrykningskjøretøy. Det vil også være mulig å benytte vegen som adkomst for turgåere som skal ned til friluftsområdet ved sjøen. Detaljert trasé er vist i figur 6.

Figur 6 Trase for ca. 70 meter ny veg.

Vegen planlegges i veiklasse 2, dvs. helårs landbruksvei med grusdekke. Kjørebanelen vil bli minimum 3,5 meter brei og total vegbredde inkl. skulder vil bli 4,5 meter.

Fremdrift

Statnett ønsker å sette opp gjerdene og etablere adkomstene i løpet av første halvdel av 2024. Det forventes en byggetid på ca. 3 uker begge stedene.

Kostnader

Bygging av gjerder og etablering av veg har et kostnadsestimat på 4 MNOK.

Begrunnelse for tiltaket

Området rundt muffestasjonene i Madla og Grannes er lett tilgjengelig for allmennheten, og det er forholdsvis enkel adgang til spenningssatte komponenter. Det er nødvendig å etablere gjerder rundt anleggene for å hindre adgang for uvedkommende.

De nye adkomstene er viktige ikke bare for å kunne bygge gjerdene, men også for å ha en god beredskap ved uforutsette hendelser og behov for umiddelbare tiltak i muffeanleggene. De to muffestasjonene er viktige for forsyning av Stavangerområdet. Det vil være behov for rask mobilisering for å kunne bytte kritisk materiell.

Det er vurdert bruk av helikopter for å transportere inn gjerder, men behovet for adkomstene er også knyttet til beredskapssituasjoner. I tillegg er helikopter så tett på eksisterende kraftledninger lite ønskelig. Uhell kan få store konsekvenser for kraftforsyningen i området.

Spesielt om Grannes

For å kunne utføre arbeidene må det tas i bruk ny adkomst på Grannes. Eksisterende adkomst til Grannes langs sjøen er ikke god nok for transport med de kjøretøy som er aktuelle ved akutte behov. Det er risiko for at vegen ikke tåler større transporter. Det går allerede en alternativ veg til muffestasjonen, og denne kan benyttes uten større utbedringer, om noe. Muffestasjonen er et dobbeltkursanlegg, og er noe mindre robust ved et havari. I verste fall kan begge tilførselene falle ut, med den konsekvens av Stavanger blir uten strøm. Det er behov for å komme seg raskt til anlegget i slike situasjoner, og en ny adkomst vil gjøre dette mulig.

Spesielt om Madla

Det er ønske om å etablere ny adkomst med mindre konfliktrisiko for brukere av friluftsområdet i Madla. Dagens adkomst er en tursti langs Hafrsfjord, og adkomsten til denne er stengt med bom. Det er en 90-graders sving gjennom en port og inn på jordet. I en situasjon som krever akutte utbedringer av muffeanlegget vil det bli store utfordringer med denne svingen.

Grunneierforhold

Oversikt over berørte eiendommer er gitt i vedlegg 1, og vist i kart i vedlegg 2 (Madla) og 3 (Grannes).

Statnett eier tomtene der de to muffeanleggene står, jf. rettslig skjønn i 1985 og 1987, men det er så langt ikke gjennomført oppmåling, fradeling og overdragelse av avstått grunn. Det er mulig å plassere gjerdene i sin helhet innenfor eiendomsgrensene til Statnett. På Madla er det avtalt plassering av nytt gjerde utenfor tidligere avstått grunn. Utenfor gjerdet er det behov for å opparbeide en ca. 3,5 meter bred sone/veg for å hindre lagring inntil gjerdet. På Grannes er det ikke oppnådd enighet med grunneier på det tilstøtende arealet om å kjøpe arealer for å kunne opparbeide denne traseen.

Det er forsøkt oppnådd enighet med eier av veg ved Grannes for å kunne kjøre inn tyngre utstyr til muffeanlegget, men det er ikke oppnådd enighet.

Det er forsøkt å inngå avtale med Stavanger kommune om bruk av grunn til ny adkomst på Madla ref. figur 5, men dette har tatt lang tid og det er ikke enighet om en løsning.

Det er inngått minnelige avtaler med grunneiere og vegeiere om alle andre tiltak.

Dialog med Stavanger kommune

Planene om ny adkomst i Madla er diskutert med Stavanger kommune, og det er den omsøkte løsningen som er ønskelig fra kommunens side. Kommunen ser det som positivt å flytte transporten fra turistien langs fjorden til en ny trase. Dette selv om det så langt ikke er enighet om avståelse av grunn til adkomsten.

Virkninger for omgivelsene

Det er gjort søk på offentlige databaser.

- Naturbase (naturmangfold, verneområder og friluftsliv)
- NGUs databaser (naturressurser)
- Kilden (landbruk)
- Askeladden (kulturminner)
- Grunnlagskart
- Kommunens innsynsløsning kart - Norkart

Madla

Langs sjøen (Hafrsfjorden) ved Madla er det et større offentlig friområde, og dette er karakterisert som svært viktig i kommunens kartlegging av friluftslivsområder. Turvegen langs sjøen er statlig sikret friluftsområde. Veggen langs sjøen er stengt med bom, og kommunen ønsker ikke motorisert ferdsel her. Dette er adkomsten til anlegget i dag.

Møllebukta vest dam er en naturtype av typen Dam, og ligger rett nord for der veggen er planlagt i Madla. Det vurderes ikke som negativt for dammen at det etableres en enkel adkomst på det nærliggende jordet.

Den nye grusvegen vil kunne benyttes som turvei, og vil gjøre området rundt Møllebukta dam mer tilgjengelig og kanalisere ferdsel dit utenom jordbruksarealer.

Hafrsfjord er et kulturhistorisk landskap av nasjonal interesse. Det er mange kulturminner i området. Tiltakene vurderes ikke å påvirke kulturminner. Det vil bli tatt kontakt med Rogaland fylkeskommune for en avklaring av om tiltaket kan gjennomføres med bakgrunn i undersøkelsesplikten i kulturminnelovens § 9.

Et jordbruksareal på ca. 150 m² vil bli beslaglagt ved etablering av ny adkomst og gjerde til Madla.

Grannes

Sola kommune planlegger turvei langs sjøen forbi Grannes. Statnetts planer påvirker ikke denne.

Rett øst for Grannes muffeanlegg ligger Grannesbukta naturreservat, som er et våtmarksområde. Dette vil ikke bli påvirket av tiltaket.

Oppsummering

Statnett søker om å bygge gjerder rundt eksisterende muffeanlegg og å etablere nødvendig adkomst i denne forbindelse. Det søkes også om ekspropriasjonstillatelse, da det ikke har lyktes å få på plass minnelige avtaler med grunneierne om alle forhold.

Med vennlig hilsen

Even Vandbakk
Prosjekteier

Vedlegg

Vedlegg 1. Oversikt over berørte eiendommer Madla og Grannes

Vedlegg 2. Kart med berørte eiendommer Madla

Vedlegg 3. Kart med berørte eiendommer Grannes